Lieta Nr. A420189718
Lietas arhīva Nr. AA43-0320-20/12
ECLI:LV:ADAT:2020:0423.A420189718.8.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2020. gada 23. aprīlī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnesis referents Kaspars Berķis,
tiesneses Diāna Makarova un Lauma Paegļkalna

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „AM Energy solution" pieteikumu par Ekonomikas ministrijas 2018. gada 6. marta lēmuma Nr. 2.8.1-7/2018/108 atcelšanu, sakarā ar SIA „AM Energy solution" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2019. gada 1. jūlija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Ekonomikas ministrijas (turpmāk – ministrija) 2012. gada 20. jūlija lēmumu Nr. 1-6.1-583 (turpmāk – sākotnējais lēmums) pieteicējai SIA „AM Energy solution" (tajā laikā nosaukums – SIA „Adeptus Bio Energy") piešķirtas tiesības pārdot koģenerācijas elektrostacijā „Stiebriņi" Vecumnieku novadā, Vecumnieku pagastā, saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, nosakot elektroenerģijas iepirkuma apjomu gadā līdz 3800 MWh, ar nosacījumu, ka pieteicēja nodrošina koģenerācijas elektrostacijas kā atsevišķas koģenerācijas elektrostacijas atbilstību Ministru kabineta 2009. gada 10. marta noteikumu Nr. 221 „Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu un cenu noteikšanu, ražojot elektroenerģiju koģenerācijā" (turpmāk – noteikumi Nr. 221) 2.1. apakšpunktā noteiktajai koģenerācijas elektrostacijas definīcijai, kā arī noteica, ka pieteicējai elektroenerģijas ražošana koģenerācijā jāuzsāk līdz 2015. gada 7. jūnijam.

[2] Ar ministrijas 2018. gada 6. marta lēmumu Nr. 2.8.1-7/2018/108 (turpmāk – Lēmums) sākotnējais lēmums atcelts, jo ministrija konstatēja, ka pieteicēja nav izpildījusi lēmumā noteikto nosacījumu, proti, nav uzsākusi elektroenerģijas ražošanu koģenerācijā noteiktajā termiņā, kā arī uzstādītā elektroenerģijas ražošanas iekārta neatbilst noteikumu Nr. 221 2.1. apakšpunktā noteiktajai koģenerācijas elektrostacijas vai 2.2. apakšpunktā noteiktajai koģenerācijas iekārtas definīcijai. Pieteicēja nav nodevusi koģenerācijas staciju ekspluatācijā saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 2. septembra noteikumu Nr. 529 „Ēku būvnoteikumi" (turpmāk – Ēku būvnoteikumi) prasībām.

[3] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par tā atcelšanu. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] 2015. gada 5. jūnijā pieteicēja iesniedza ministrijā dokumentus, kas apliecināja elektroenerģijas ražošanas koģenerācijas ciklā uzsākšanu. Pēc minēto dokumentu saņemšanas ministrija necēla iebildumus vai piezīmes un apstiprināja pieteicējas iesniegto dokumentu atbilstību normatīvo aktu prasībām.

[3.2] Ar ministrijas 2014. gada 11. marta lēmumu Nr. 423-1-3621 pieteicējas iesniegto Bauskas novada Būvvaldes 2014. gada 27. februāra būvatļauju Nr. 32 (turpmāk – būvatļauja Nr. 32), kas tika iesniegta, lai apliecinātu noteikumu Nr. 221 78. punktā noteikto prasību izpildi, un investora apliecinājumu par finanšu līdzekļu pieejamību un gatavību ieguldīt tos pieteicējas koģenerācijas elektrostacijas būvniecībā ministrija atzina par atbilstošiem noteikumu Nr. 221 78. punktam.

Pieteicējas elektrostacijas projekta attīstība tika plānota divās kārtās, ņemot vērā koģenerācijas iekārtu ražotāja ierobežoto spēju piegādāt iekārtas paredzētajā termiņā. Pirms projekta realizācijas ministrija, atbildot uz pieteicējas iesniegumu, 2014. gada 11. septembra vēstulē Nr. 451-2-12794 norādīja, ka obligātā iepirkuma tiesības netiks atņemtas, ja pieteicēja uzstādīs iekārtu ar zemāku jaudu.

Pirmā kārta tika īstenota atbilstošā kārtībā. Pieteicēja izbūvēja pieslēgumu un uzstādīja koģenerācijas iekārtu ar jaudu 49,5 kW. Pirmā kārta netika veikta, pamatojoties uz būvatļauju Nr. 32, jo šāda veida elektrostacijas izveidošanai nebija nepieciešama būvatļauja.

[3.3] Pārsūdzētais lēmums pieņemts, nokavējot noteikumu Nr. 221 35.[1] punktā noteikto mēneša termiņu. Pat ja ministrija uzskatītu, ka pieteicēja neizpildīja sākotnējā lēmumā noteikto nosacījumu, pārsūdzētais lēmums bija jāpieņem līdz 2015. gada 7. jūnijam. Nav pieļaujams, ka ministrija atceļ sākotnējo lēmumu trīs gadus pēc noteiktā termiņa beigām brīdī, kad ražotājs jau ir ieguldījis lielus naudas līdzekļus elektrostacijas būvniecībā, uzstādījis vai nodevis to ekspluatācijā un uzsācis elektroenerģijas ražošanu.

[3.4] Ministrija ir kļūdījusies, konstatējot sākotnējā lēmumā noteikto nosacījumu neizpildi. Sākotnējā lēmuma rezolutīvās daļas 1. punkts attiecas uz elektroenerģijas pārdošanu obligātajā iepirkumā. Neizpildot 1. punktā noteikto, ražotājs nevar pārdot elektroenerģiju obligātajā iepirkumā, taču tā rezultātā viņam nekavējoties netiek atņemtas obligātā iepirkuma tiesības. Uzsākt vai turpināt pārdot elektroenerģiju ražotājs var, tiklīdz nodrošina nosacījuma izpildi.

Savukārt sākotnējā lēmuma 2. punktā minētais nosacījums paredz vienkāršu pienākumu saražot elektroenerģiju līdz konkrētam datumam. Šajā punktā nav precizētas prasības ne elektrostacijai, ne elektroenerģijas pārdošanai obligātajā iepirkumā. Ražotājam nav pienākums līdz šim datumam pabeigt visus būvdarbus attiecībā uz elektrostacijas uzstādīšanu, noslēgt elektroenerģijas iepirkuma līgumu ar publisko tirgotāju un pārdot tirgotājam

elektroenerģiju.

[3.5] Ne noteikumos Nr. 221 un citos normatīvajos aktos, ne sākotnējā lēmumā nav skaidri norādīts, kādi tieši dokumenti ražotājam ir jāiesniedz, lai pierādītu apstākli, ka ir uzsākta elektroenerģijas ražošana.

Pieteicēja līdz sākotnējā lēmuma rezolutīvās daļas 2. punktā noteiktajam termiņam ir uzsākusi elektroenerģijas ražošanu koģenerācijā. Nav saprotams, kādā veidā pieteicēja būtu varējusi nodrošināt elektrostacijas darbību 72 stundu pārbaudes ietvaros un tā rezultātā saņemt labvēlīgu AS „Sadales tīkls" slēdzienu, ja tā nebūtu saražojusi elektroenerģiju. Nevar būt šaubas par to, ka elektroenerģija nav saražota koģenerācijā, minēto apliecina dokumenti lietā. Pārsūdzētajā lēmumā šie apstākļi nav ņemti vērā, nav ietverts arī pieteicējas iesniegto dokumentu novērtējums.

[3.6] Uzstādot 49,5 kW jaudas koģenerācijas iekārtu, nebija nepieciešams sastādīt atsevišķu aktu par stacijas nodošanu ekspluatācijā. AS „Sadales tīkls", apzinoties elektrostacijas tehnisko raksturojumu un juridisko kvalifikāciju, nepieprasīja iesniegt aktu par nodošanu ekspluatācijā. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2012. gada 22. februāra lēmumā Nr. 1/6 „Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas ražotājiem" un noteikumos Nr. 221 ietvertās definīcijas pieļauj to, ka elektrostacija var būt tāda iekārta, kas nav būve.

[4] Administratīvā rajona tiesa ar 2019. gada 1. jūlija spriedumu pieteikumu noraidīja. Spriedumā ietverti turpmāk norādītie motīvi.

[4.1] Lēmums pamatots ar Administratīvā procesa likuma 85. panta otrās daļas 1. un 2. punktu, 65. panta pirmo daļu, kā arī noteikumu Nr. 221 35.[1] punktu.

Administratīvā procesa likuma 85. panta otrās daļas 1. un 2. punkts paredz, ka adresātam labvēlīgu tiesisku administratīvo aktu var atcelt, ja tiesību norma paredz administratīvā akta atcelšanu vai administratīvais akts ietver tā atcelšanas atrunu, kā arī administratīvais akts izdots ar kādu citu nosacījumu un šis nosacījums nav vispār izpildīts, nav pienācīgi izpildīts vai nav laikus izpildīts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 65. panta pirmajai daļai, ja piemērojamā tiesību normā noteikts, ka izdodams konkrēta satura administratīvais akts (obligātais administratīvais akts), iestāde izdod šādu administratīvo aktu.

Atbilstoši noteikumu Nr. 221 (redakcijā, kas bija spēkā pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas laikā) 35.[1] punktam, ja komersants neuzsāk elektroenerģijas ražošanu koģenerācijā termiņā, kāds noteikts lēmumā, ar kuru tam piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, ministrija mēneša laikā pieņem lēmumu par šo noteikumu 20. punktā minētā lēmuma atcelšanu. Tādējādi, ja komersants nav uzsācis elektroenerģijas ražošanu koģenerācijā termiņā, kāds noteikts lēmumā, ar kuru tam piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, ministrijai mēneša laikā ir jāizdod obligātais administratīvais akts, ar kuru tiek atcelta atļauja pārdot koģenerācijā saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

[4.2] Saskaņā ar sākotnējā lēmuma noteikumiem elektroenerģijas ražošanai koģenerācijā ir jānotiek koģenerācijas elektrostacijā, kas saskaņā ar noteikumu Nr. 221 2.1. apakšpunktu ir tehnoloģisku iekārtu, būvju un infrastruktūras kopums, kas paredzēts vienlaicīgai elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai.

Taču no lietas materiāliem nav gūstams apliecinājums, ka pieteicējas koģenerācijas elektrostacijā tika ražota elektroenerģija, kā arī vienlaikus ražota un lietderīgi izmantota siltumenerģija. Lai arī lietā ir iesniegts 2012. gada 4. jūnija nodomu protokols, ar kuru pieteicēja apņemas saražot un piegādāt SIA „Wood4ex" siltumenerģiju kaltei, un pieteicējas pārstāvis tiesas sēdē norādīja, ka siltumenerģija tika nodota nekustamajā īpašumā esošajā kaltē kokmateriālu žāvēšanai, tiesa no lietas materiāliem nekonstatē nevienu pierādījumu, kas apliecinātu faktisku saražotās siltumenerģijas nodošanu kaltei.

Pieteicējas norādītais 2015. gada 4. jūnija akts Nr. 04/06/2015 par elektrostacijas pārbaudes rezultātiem apliecina tikai to, ka iekārtas pārbaudes laikā tika saražota elektroenerģija un siltumenerģija. Tomēr akts apliecina tikai iekārtas testēšanu pirms tās pastāvīgās darbības uzsākšanas. Proti, pieteicējai 2015. gada 29. maijā izdota atļauja Nr. 8-2015 pieslēgt pieteicējas koģenerācijas staciju sistēmai uz pārbaudes laiku (vismaz 72 stundas). Tādējādi pēc pārbaudes veikšanas sastādītais akts neapliecina, ka pēc testa būtu uzsākta pastāvīga elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana. Tāpat minētais akts nekādā veidā neapliecina un nenorāda, ka siltumenerģija būtu tikusi lietderīgi izmantota.

Atbilstoši AS „Sadales tīkls" sniegtajai izziņai koģenerācijas elektrostacija tīklā elektroenerģiju nodevusi tikai minētajā pārbaudes laikā, bet pēc 2015. gada 5. jūnija akta Nr. 7-2015 par elektrostacijas atzīšanu par derīgu paralēlam darbam ar sistēmu un attiecīgās atļaujas saņemšanas elektrostacijas pieslēgšanai sistēmai no pieteicējas koģenerācijas elektrostacijas tīklā nav nodota elektroenerģija. Tādējādi pretēji liecinieka tiesas sēdē norādītajam, ka mazliet notikusi ražošana, kā arī siltumenerģija nodota esošajā siltumapgādes sistēmā, rakstveida pierādījumi to neapliecina.

[4.3] Ministru kabineta 2014. gada 30. septembra noteikumu Nr. 573 „Elektroenerģijas ražošanas, pārvades un sadales būvju būvnoteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr. 573) (šeit un turpmāk redakcijā, kas bija spēkā no to izdošanas dienas līdz pārsūdzētā lēmuma pieņemšanai) 2.1. apakšpunkts noteic, ka energoapgādes objekts ir ēkas, inženierbūves, iekārtas, ietaises, līnijas, tīkli, kas paredzēti elektroenerģijas ražošanai, pārvadei vai sadalei.

Saskaņā ar noteikumu Nr. 573 85. punktu būvvalde atbilstoši noteikumu Nr. 573 9. pielikumam sastāda aktu par energoapgādes objekta pieņemšanu ekspluatācijā. Noteikumu Nr. 573 86. punkts noteic, ka energoapgādes objekts uzskatāms par pieņemtu ekspluatācijā ar akta apstiprināšanas dienu.

No lietas materiāliem neizriet, ka pieteicējas koģenerācijas elektrostacija atbilstu tiem noteikumu Nr. 573 3. punktā norādītajiem gadījumiem, kuros nav nepieciešama būvvaldes informēšana par būvdarbiem, būvniecības ieceres iesniegums (akcepts uz paskaidrojuma raksta vai apliecinājuma kartes) un būvvaldes izsniegtās būvatļaujas. Tajā skaitā pieteicējas koģenerācijas elektrostacija pēc būtības nevar atbilst noteikumu Nr. 573 3.7. apakšpunktā norādītajam pagaidu elektroietaises pieslēgumam uz laiku līdz trim mēnešiem un sezonas energoapgādes objektam, jo noteikumu Nr. 221 mērķis ir vērsts uz koģenerāciju ilgstošā periodā.

Turklāt Bauskas novada Būvvaldes 2017. gada 21. novembra vēstulē Nr 14-1.2/174 „Par koģenerācijas elektrostaciju" norādīts, ka pieteicējai tikai izsniegta būvatļauja Nr. 32 koģenerācijas stacijas izbūvei, taču būvdarbi nav veikti. Tā kā pieteicējas koģenerācijas elektrostacija nebija ne nodota ekspluatācijā, ne arī uzsākusi ražošanu līdz 2015. gada 7. jūnijam, ministrijai bija jāpieņem lēmums par sākotnējā lēmuma atcelšanu.

[4.4] Pieteicēja norāda, ka nav izvērtēts pārsūdzētā lēmuma samērīgums.

Satversmes tiesa ir norādījusi, ka lietderības apsvērumi izdarāmi arī tad, ja iestādei jāizdod obligātais administratīvais akts. Tomēr, ņemot vērā, ka obligātā administratīvā akta gadījumā, iestādei vai tiesai izdarot lietderības apsvērumus, varētu tikt pārkāpts varas dalīšanas princips, šādiem gadījumiem būtu jābūt ierobežotiem. Viens no šādiem gadījumiem varētu būt, ja netipiskā gadījumā ar obligāto administratīvo aktu tiek ierobežotas personas pamattiesības. Tomēr arī tad tāda lēmuma pieņemšanā, kas ir pretējs likuma normas vārdiskajam tekstam, varētu tikt attaisnota tikai tad, ja pretējā gadījumā lēmums būtu klaji nesamērīgs (sk. *J. Briede, E. Levits. 65. panta komentārs. Grām.: Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa. Dr. iur. J. Briedes zinātniskajā redakcijā. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2013, 622.–623. lpp.*).

Tiesa nekonstatē apstākļus, kas izskatāmo gadījumu raksturotu kā netipisku. No lietas materiāliem redzams, ka pieteicēja sākotnējā lēmumā noteiktajā termiņā neuzsāka elektroenerģijas ražošanu koģenerācijā. Tas ir tipisks noteikumu Nr. 221 35.[1] punkta piemērošanas gadījums. Kā norādīts jau iepriekš šajā spriedumā, likumdevējs ir apsvēris, ka komersantam ir jābūt spējīgam izpildīt atļaujas pārdot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros

nosacījumus samērīgajā, iepriekš skaidri norādītajā termiņā. Savukārt šā termiņa neievērošana ir pamats atļaujas atcelšanai. Līdz ar to konkrētajā gadījumā priekšroka dodama tiesiskās noteiktības principam. Tas paredz, ka visiem komersantiem precīzi jāievēro likumdevēja noteiktā kārtība (noteikumi Nr. 221). Savukārt gadījumā, ja komersants neizpilda obligātos nosacījumus, iestādei jāpieņem attiecīgs lēmums.

[4.5] Tiesa piekrīt pieteicējai, ka ir konstatējams Lēmuma pieņemšanas termiņa nokavējums. Tomēr termiņa nokavējuma gadījumā likumdevējs nav aizliedzis iestādei izdot administratīvo aktu. Izdošanas termiņa kavējuma dēļ administratīvais akts kļūst apstrīdams vai pārsūdzams tiesā. Tādā gadījumā ir vērtējams, kāda ir procesuālā pārkāpuma ietekme uz adresāta tiesībām.

No lietas materiāliem izriet, ka, pārbaudot, vai pieteicēja ir izpildījusi noteikumu Nr. 221 prasības, ministrija balstījusies uz pašas pieteicējas sniegto informāciju. Konstatējams, ka ministrija nokavējusi noteikumu Nr. 221 35.[1] punktā paredzēto termiņu, jo paļāvusies, ka pieteicēja ir iesniegusi pilnīgu un patiesu informāciju par elektroenerģijas ražošanas uzsākšanu koģenerācijā.

Iegūstot papildu informāciju no Bauskas novada būvvaldes un AS „Sadales tīkls", ministrija ieguva ziņas, kas apliecināja, ka pieteicēja iepriekš sniegusi nepatiesu informāciju, un attiecīgi konstatēja noteikumu Nr. 221 35.[1] punkta nosacījumu neizpildi, kas bija par pamatu pārsūdzētā lēmuma pieņemšanai.

Tiesa piekrīt pieteicējai, ka ministrijas rīcība attiecībā uz elektroenerģijas ražošanas koģenerācijā uzsākšanas konstatēšanu laika gaitā nav bijusi konsekventa. Vienlaikus tiesa norāda, ka apstāklis, ka iestāde sākotnēji ir nepareizi tulkojusi normatīvo aktu prasības, šīs lietas faktiskajos apstākļos nevarēja pieteicējai radīt tiesisko paļāvību, ņemot vērā, ka koģenerācijas procesa būtību un koģenerācijas elektrostacijas ekspluatācijas uzsākšanas kārtību precīzi noteica ārējie normatīvie akti. Līdz ar to šajā lietā pieteicējas paļaušanās uz šādu iestādes rīcību nav tiesiski aizsargāta, proti, paļāvība, pat ja pieteicējai patiesi radās, nav aizsardzības vērta.

[4.6] Administratīvā procesa likuma 62. panta otrās daļas 3. punktā ietverta atkāpe no vispārīgā iestādes pienākuma uzklausīt adresāta viedokli, ja personas viedokļa noskaidrošana nav iespējama vai nav adekvāta.

Tiesa konstatē, ka pārsūdzētajā lēmumā norādīts, ka pieteicējas uzklausīšana nav bijusi lietderīga, jo pieteicēja jau pati bija ministrijai iesniegusi tās rīcībā esošos pierādījumus par noteikumu Nr. 221 35.[1] punkta nosacījumu izpildi un izklāstījusi savu viedokli, ka noteiktās prasības ir izpildījusi. Konstatējot, ka pieteicējas sniegtās ziņas tomēr neatbilst patiesībai, tiesa piekrīt, ka atkārtota pieteicējas viedokļa un argumentu noskaidrošana par prasību izpildi nav adekvāta.

Pieteicējas pārstāvis tiesas sēdē norādīja, ka iebilst arī par to, ka pārsūdzēto lēmumu ir pieņēmis ministrijas valsts sekretāra vietnieks, ko pieteicējas ieskatā varēja darīt tikai ministrijas valsts sekretārs.

Atbilstoši ministrijas 2013. gada 17. decembra iekšējo noteikumu Nr. 1-7-45 „Ekonomikas ministrijas lietvedības kārtība" (redakcijā, kas bija spēkā pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas laikā) 92.5. apakšpunktam (*lietas 1. sējuma 241. lapa*) valsts sekretāra vietnieki paraksta lēmumus, kas saistīti ar naftas rezervju nodevas administrēšanu, Subsidētās elektroenerģijas nodokļa likumu, Subsidētās elektroenerģijas ražotāju reģistru, energoefektivitātes nodevu un tās administrēšanu, atļaujām elektroenerģijas ražošanas jaudu palielināšanai, jaunu ražošanas iekārtu ieviešanai, kā arī atļaujām elektroenerģijas ražošanai obligātā iepirkuma ietvaros un garantētās maksas veidā, ražojot elektroenerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem un koģenerācijā. Tādējādi minēto iekšējo noteikumu 92.5. apakšpunktā ir ietverts pilnvarojums valsts sekretāra vietniekam pieņemt pārsūdzēto lēmumu, jo atļauja elektroenerģijas ražošanai obligātā iepirkuma ietvaros pēc savas būtības ir saistīta ar elektroenerģijas pārdošanu.

Tiesa ir izvērtējusi arī visus pārējos pieteicējas argumentus, taču nekonstatē, ka šie argumenti ir būtiski no tiesību viedokļa un ka tie varētu ietekmēt pēc būtības tiesas secinājumus par pieņemtā lēmuma tiesiskumu.

[5] Pieteicēja pārsūdzēja pirmās instances tiesas spriedumu. Apelācijas sūdzībā norādīts, ka pieteicēja uztur lietā iesniegtos argumentus un apsvērumus. Pieteicēja papildus norāda, ka Administratīvā rajona tiesa elektroenerģijas ražošanas uzsākšanu ir nepamatoti saistījusi ne vien ar nepieciešamību saņemt aktu par elektrostacijas nodošanu ekspluatācijā, bet arī ar pienākumu lietderīgi izmantot siltumenerģiju.

Ekonomikas ministrijas 2012. gada 20. jūlija lēmumā Nr. 1-6.1-583 norādītais nosacījums uzsākt elektroenerģijas ražošanu koģenerācijā līdz 2015. gada 7. jūnijam acīmredzami nenosaka pienākumu siltumenerģiju pārdot trešajai personai, tāpēc šī nosacījuma paplašināšana ir patvaļīga administratīvā akta interpretācija. Siltumenerģijas ražošana ir nošķirama no siltumenerģijas pārdošanas. Tie ir divi dažādi procesi, kurus regulē atšķirīgi normatīvie akti. Noteikumu Nr. 221 35.[1] punkts nosaka tikai elektroenerģijas ražošanas koģenerācijā uzsākšanu, neko nenorādot par elektroenerģijas pārdošanas procesu. Tātad pieteicēja var ražot siltumenerģiju un to nepārdot trešajai personai. To ir apliecinājusi arī Ekonomikas ministrija, sniedzot atbildi 2017. gada 28. decembra vēstulē Nr. 1-1-9525.

Administratīvā rajona tiesa nav ņēmusi vērā pieteicējas apsvērumus par samērīguma principa ievērošanu. Konkrētajā gadījumā pieteicējai tika atņemtas obligātā iepirkuma tiesības trīs gadus pēc noteikumu Nr. 221 35.[1] punktā paredzēto nosacījumu iestāšanās brīža. Tas savukārt skaidri norāda uz to, ka konkrētais gadījums ir kvalificējams kā netipisks gadījums, t.i., tāds, kuru likumdevējs sākotnēji nebija paredzējis.

Tiesa nepareizi secinājusi, ka pieteicējai bija jānodrošina nepārtraukta elektroenerģijas ražošana. Neviens normatīvais akts neuzliek ražotājam pienākumu nepārtraukti ražot elektroenerģiju vai aizstāt elektrostacijas iekārtas.

Administratīvā rajona tiesa nav pienācīgi izvērtējusi jautājumu par Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra vietnieka kompetenci izdot Lēmumu, kā arī pieļauto termiņa kavējumu Lēmuma pieņemšanai.

[6] Ministrija iesniedza lietā paskaidrojumus, norādot, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un lūdza pieteikumu noraidīt.

[7] Ar Administratīvās apgabaltiesas lēmumu nolemts pieaicināt administratīvajā lietā atbildētājas Latvijas Republikas pusē arī Būvniecības valsts kontroles biroju.

Būvniecības valsts kontroles birojs iesniegtajā paskaidrojumā norādījis, ka tiesa ir pareizi atzinusi, ka lietā nav gūstams apliecinājums elektroenerģijas ražošanai koģenerācijas stacijā.

[8] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304. panta pirmo daļu lieta izskatīta rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[9] Pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, kā arī izvērtējusi pirmās instances tiesas sprieduma pamatojumu kopsakarā ar lietas dalībnieku sniegtajiem argumentiem, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Administratīvā rajona tiesa spriedumā ir izvērtējusi visus lietas izspriešanai būtiskos apstākļus. Pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams. Ievērojot minēto, apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307. panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai un atkārtoti

izvērstāku argumentu izklāstu nenorāda.

[10] Attiecībā par apelācijas sūdzības argumentiem apgabaltiesa papildus norāda, ka no noteikumu Nr. 221 2.1. apakšpunkta izriet, ka koģenerācijas elektrostacija šo noteikumu izpratnē ir tāds iekārtu, būvju un infrastruktūras kopums, kurā veic siltumenerģijas un elektroenerģijas vienlaicīgu ražošanu. No minētā var secināt, ka valsts atbalsts obligātā iepirkuma ietvaros nav piešķirams tikai elektroenerģijas ražošanai. Lai elektrostacija atbilstu koģenerācijas elektrostacijas definīcijai, būtiski konstatēt gan elektroenerģijas ražošanu, gan tādas siltumenerģijas ražošanu, kas atbilst tiesību normās noteiktajiem lietderības kritērijiem, tādējādi nodrošinot maksimālu energoresursu izmantošanas efektivitāti. Līdz ar to elektrostacijai ir jābūt ne tikai pieslēgtai elektroapgādes sistēmai, bet ir arī tādai, kas spēj vienlaicīgi saražot gan lietderīgo siltumenerģiju, gan elektroenerģiju.

[11] Apstāklim, ka pieteicēja saskaņā ar izmēģinājuma programmu uz pārbaudes laiku pieslēdza elektrostaciju AS „Sadales tīkls" elektrotīklu sistēmai, nav nozīmes konkrētās lietas ietvaros. Pretēji pieteicējas uzskatam elektroenerģijas ražošanu koģenerācijā iespējams veikt vienīgi tādā koģenerācijas elektrostacijā, kas ir nodota ekspluatācijā. Pieteicējai līdz sākotnējā lēmumā noteiktajam termiņam bija jāuzsāk elektroenerģijas ražošana koģenerācijā. Koģenerācijas elektrostacijai bija jābūt darboties spējīgai, kas nozīmē arī noslēgušos būvniecības procesu un uzsāktu elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu, un tās pārdošanu (*sk. Senāta 2019. gada 6. novembra lēmuma lietā Nr. SKA-1510/2019 (A420231318) 2. punktu*).

Tā kā pieteicējas koģenerācijas elektrostacija nebija nodota ekspluatācijā un nebija arī uzsākusi ražošanu ne līdz 2015. gada 7. jūnijam, ne arī līdz Lēmuma pieņemšanas brīdim, ministrijas lēmums atcelt izsniegto atļauju pārdot koģenerācijā saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros ir atbilstošs un samērīgs.

[12] Pieteicējas apelācijas sūdzībā nav ietverti argumenti, kuri varētu raisīt šaubas par pārsūdzētā sprieduma tiesiskumu un nebūtu novērtēti pirmās instances tiesas spriedumā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309. pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt SIA „AM Energy solution" pieteikumu par Ekonomikas ministrijas 2018. gada 6. marta lēmuma Nr. 2.8.1-7/2018/108 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnesis referents K. Berķis
Tiesneses D. Makarova
L. Paegļkalna